

621.039.5

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

JÓ ÜTEMBEN HALAD AZ ELSŐ MAGYAR

ATOMREAKTOR ÉPÍTÉSE

Helyszíni jelentés Csillebéréről

Forrás:

U. Kemmel

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Még ebben az évben megkezdí működését hazánk első kísérleti atomreaktora. Közvéleményünk nyilvánvaló nagy érdeklődéssel várja a rendkívül jelentős tudományos eseményt, a reaktor megindítását. Hogyan állnak jelenleg a munkák? — Erre voltunk kíváncsiak, mikor munkatársunk felkereste a csillebércei atomberodalmat.

ELKÉSZÜLT A VÉDŐFAL

A több, mint hatvan méter hosszú, háromemeletes főépület messze kiemelkedik a csillebércei erdőből; csaknem teljesen készen áll s hatalmas, mégis kecces ivével olyan, mint egy rendkívül szép lakóház. Ehhez az épülethez csatlakozik maga az atomreaktor, írásai 11 ezer légköbméteres csarnokával. Az építkezések már itt is nagyrészt befejeződnek s a terveknek megfelelő ütemben haladnak a gépészeti, szerelési munkák. Három szovjet szakember irányításával az április 4. Gépgyár és a Veres-esz dolgozói végzik az első magyar atomreaktor szerelését. A csarnok közepén elhelyezkedő reaktor körül épül a és fél méter széles nehézeton védőfal, amely már elte végleges magasságát.

A reaktor testében már elkészült a 16 kísérleti csatorna is, melyek segítségével magfizikai és biológiai kísérleteket végezhetnek majd a kutatók. Ezekbe a széles csatornába különböző anyagokat és állatokat helyeznek s pontosan ellenőrizhetik és vizsgálhatják majd, hogy milyen változáson mennek át a sugárzás hatására. A magasban már ott áll a munkára kész 10 tonnás daru, mely távirányítással végzi majd az alkatrészek esetleges cseréit.

ROBOTEMBEREK
A MELEGKAMRÁKBAN

A reaktorcsarnok alatt hatalmas hatalmas gépcarnokkal találkozunk. Itt lesznek az úgynevezett meleg-kamrák s ide szállítják majd le a reaktorban előállított rádióaktív izotópokat. Védőfal mögött, vastag ólomüveg ablakon át ellenőrizve a mozdulatokat, távműködtetésű manipulátorok veszik itt kezelésbe az izotópanyagokat, s ezek darabolják és csomagolják a kívánalmaknak megfelelő nagyságúra a rádióaktív anyagokat. A gépek minden emberi mozdulatot utánozni tudnak. Ha a feladat úgy kívánja, egyik üvegből a másikba öntik a folyadékot, kihúzzák az üveg dugóját, ollóval elvágják az

anyagot. Négy ilyen manipulátorral ellátott melegkamrában folyik majd az izotópok elosztása, csomagolása.

Arrább, a földalatti csarnok másik végében a reaktor hűtővizének szivattyúházát szerelik. A reaktor aktív-zónájában keletkező hőmennyiséget ugyanis el kell vezetni. A desztillált vízzel működő hűtőberendezés óránként 1 millió liter vizet cserél ki. A csővezeték tolózárai távirányítással működnek.

32 EZER KÖBMÉTER
LÉGCSERE ÓRÁNKÉNT

Az atomreaktor levegőcseréjét egy speciális szellőzőberendezés biztosítja, melynek szerelése ugyancsak vége felé közeledik. A szellőzőventillátorai beszívják a tiszta levegőt és az elhasznált levegőt a hatalmas, nyolcvan méter magas szellőztető kéményén át bocsátják ki a szabadba. A kémény, mely végig vasbetonból épül, már negyven méter hosszan emelkedik a fák fölé, két-három hónap alatt pedig teljes hosszában elkészül. A speciális levegőcserélő berendezés óránként háromszor cseréli ki a hatalmas, 11 ezer köbméteres csarnok levegőjét.

A VEZÉNYLÖTEREM

A főépületben lesznek a ku-

tató laboratóriumok, különböző irodák és szociális helyiségek. A felső emeleten már a festést is befejezték s működik az egész épületben a fénycsóvilágítás.

Ebben a szárnyban helyezkedik el, a reaktorral egymagasságban, az épület első emeletén a vezénylőterem, ahonnan a reaktor minden, legkisebb »mozdulatát« is ellenőrizni lehet. A kapcsolótáblák már itt is a helyükön vannak és innen irányítják majd több száz műszer és kapcsoló segítségével tudományunk új, nagy fellegvárának, első atomreaktorunknak működését.

N. L.